

Stockholms-Gillet

Gille-Tidender Årgång 17 Nummer 3 2012

Stockholms-Gillet Höstgille 2012

äger rum den 25 oktober kl 17³⁰
på Sällskapet, Arsenalsgatan 7, Blasieholmen

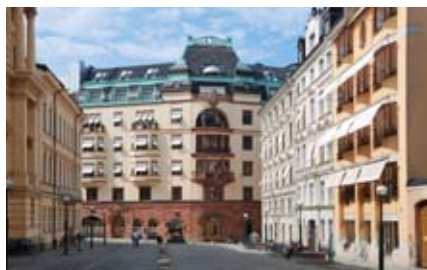
Den dramatiska historia och de intressanta byggnader som Blasieholmen kan uppvisa blir temat för vårt Höstgille. En av dessa byggnader är den anrika herrklubben Sällskapets hus invid Blasieholmstorg, uppfört 1870 efter ritningar av den framstående stockholmsarkitekten Johan Fredrik Åbom.

Programmet för höstmötet innehåller traditionsenligt presentationer av årets Gille-stipendiater samt av nya medlemmar, som får sina Gille-brev. Den välkände Stockholms-kännaren Martin Stugart ger oss sedan en initierad och underhållande skildring av Blasieholmen och de spännande händelser som utspelat sig där.

Middagen är i nivå med de kulinariska traditioner som Sällskapet gjort sig känt för. Priset för måltiden, som inkluderar lättöl/vatten, vin, kaffe, är **470 kr**. Anmälan sker genom att senast den 17 oktober inbe-

Martin Stugart

Blasieholmstorg med Sällskapets hus till vänster. Ingången är från Arsenalsgatan.

tala detta belopp till plusgiro 1381-3. Glöm inte att skriva namn i meddelanderutan samt gärna telefonnummer. Som alltid gäller först till kvarn... Observera att Sällskapet har en klädkod: pressveck, kavaj och slips gäller för manspersonerna. Frågor kring etiketten och annat besvaras av Stockholms-Gillet's intendent Urban Schwalbe på tel 0708-10 19 65.

Blasieholmen

Blasieholmen har tidigare hetat Kävlingeholmen och Skeppsholmen. Kävlingemorden i slutet av 1300-talet är en ruslig om än något oklar historia som rörde

kampen om makt och inflytande i handelsstaden Stockholm. På 1500-talet flyttades skeppsvarv från slottsområdet till holmen på andra sidan Strömmen och den kallades därför Skeppsholmen. Den verksamheten flyttades på 1600-talet vidare till ön utanför, den nuvarande Skeppsholmen, och på den gamla platsen gavs rum åt den nya stormaktens behov av pampiga adelspalats i huvudstaden. Nu började den omtalas som Blasieholmen, på inte helt fastställda grunder. Under 1800-talet tillkom representativa byggnader och aktiviteter som ännu präglar stadsdelen,

till exempel Nationalmuseum, som invigdes 1866, och Grand Hôtel, som stod klart 1874. Senare tillkom ytterligare hotell, till exempel Strand, som byggdes i början av 1900-talet. Bolinderska huset, intill Grand, vittnar om hur rik man kunde bli på järnmanufaktur. Från 1930-talet var SAF-huset ett centrum för avtalsförhandlingarna under den svenska modellens glansdagar och strax intill låg den tyska ambassaden på platsen för det tidigare norska ministerhotellet. Nog finns här mycket att berätta om! Och kanske blir detta också platsen för det nya Nobelmuseet?

Gillet håller ställningarna!

I dagsläget ligger medlemsantalet på drygt 500 medlemmar. Totalt har 39 personer tillkommit under 2012. Tillströmningen balanserar mycket väl avgångarna. Vid senaste rådsmötet i augusti invaldes *Marie Gardner, Magnus Hansson, Erik von Matern, Bengt Thelander, Birgitta Thelander, Lars Åsbrink* och *Mabel Åsbrink*. Gillet hälsar er nya varmt välkomna och hoppas att ni också ska trivas i vår krets!

Kontakt med Stockholms-Gillet

Har du tittat på vår hemsida www.stortorgetjulmarknad.com? Gör det om du har möjlighet! Synpunkter mottas mycket gärna. Skicka gärna din e-postadress till stockholmsgillet@telia.com och glöm inte heller att skicka in ev. ändrade personuppgifter. Inför kommande julmarknad kommer vi även i år att använda Facebook. Om du själv är med i Facebook, hjälp oss då gärna att sprida information i dina egna kretsar.

Gillet's kanslitelefon 08-411 26 48 är oftast vidarekopplad till intendentens mobiltelefon 0708-10 19 65.

Stipendieutdelning vid höstgillet

Stockholms-Gillet's stipendienämnd delar årligen ut stipendier till stöd för forskning om Stockholm I år var det 28 ansökningar.

Vilka som fått stöd i år kommer att kungöras vid höstgillet och de lyckliga stipendiaterna kommer att presentera sina projekt.

Julmarknaden

Stortorget's julmarknad 2012 pågår mellan den 24 november och den 23 december. Bodarna är öppna mellan kl. 11.00 och 18.00. Missa inte den högtidliga invigningen på Stortorget lördagen den 24 november kl 13.00 med musik samt invigningstal av borgarrådet Ulla Hamilton!

Själva etableringen av bodarna på torget sker lördagen den 17 november med start vid 8-tiden på morgonen. Vi är mycket tacksamma för medlemmarnas hjälp! Det är mycket som skall göras, så om du har möjlighet att hjälpa till (även del av dagen) är du varmt välkommen. Ring till intendenten på 0708-10 19 65. Uppgifterna anpassas efter förmåga!

Gillet's traditionsrika julmarknad är Stockholms äldsta och mest ansedda. Vi är verkligen på "kartan" vad gäller platser värda att besöka. Bodhyresgästerna har i många fall stått där i generationer. Deras utbud är av hög, traditionell kvalitet. Även besökarna återkommer gärna år efter år. *Gör det till en tradition själv att besöka julmarknaden!* Också antalet utländska turister fortsätter att öka år efter år.

Stockholms-Gilletts nye åldermand Richard Ljungqvist får ordet

*Richard Ljungqvist,
Stockholms-Gilletts
nye åldermand.*

Vid årsmødet avgick vår åldermand sedan 16 år, Christian Bratt. Det var inte svårt att finna ord för att tacka honom för hans stora insatser för Gillet under alla dessa år. Särskilt kan framhållas hans engagemang för medlemsrekryteringen och för att sprida kunskap om Gilletts verksamhet i vida kretsar. Christian står också bakom många initiativ som vidtagits genom åren, såsom mer tidsenliga stadgar, läsvärda matriklar och förbättrade arbetsrutiner för Rådet. Vi gläds åt att han nu som hedersmedlem kommer att finnas kvar i vår krets.

Som Christians efterträdare som åldermand känner jag ödmjukhet inför uppgiften men också ett starkt engagemang för verksamheten. För dem som inte känner mig kan jag berätta att jag är nyligen pensionerad chefsrådmann med erfarenhet bl.a. från både allmän domstol och allmän förvaltningsdomstol. Jag är född och uppvuxen på Djurgården men har också bott på Östermalm. Sedan femton år är jag medlem av Gillet och i tolv år har jag varit ledamot av Rådet.

Jag och Rådet, som nu har två nya ledamöter – Katarina Leijonhufvud och Sten Selander – kommer att fortsätta arbeta i samma anda som tidigare med våra intressanta och trevliga gil-

len, med den traditionella och högkvalitativa julmarknaden och med den viktiga och uppskattade stipendieverksamheten. Vi kommer också att även fortsättningsvis försöka delta i samhällsdebatten i stadsbyggnadsfrågor och annat som rör Stockholm. Någon gång tar vi säkert liksom tidigare ställning i en fråga och försöker skapa opinion men oftast kommer vi nog, eftersom vi representerar nära 500 medlemmar som antagligen har olika uppfattningar i frågorna, att främst informera om vad som är på gång och därigenom skapa utrymme för diskussion och debatt.

En fråga som intresserar mig är hur Stockholm ska kunna skapa bostäder till alla de människor som söker sig till vår underbara stad. Den frågan är för mig minst lika viktig som nya byggnader eller trafikprojekt. En annan fråga som jag tycker kan diskuteras är vad som numera bör betraktas som Stockholm och vilka som kan anses vara födda i här. Vissa delar, som Solna, Sundbyberg, Danderyd och Lidingö, har måhända sådan särprägel att de ligger utanför Stockholms-Gilletts intressesfär men staden har vuxit och förändrats sedan Gilletts tillkomst år 1914.

I vårt närmaste fokus finns nu vårt hundraårsjubileum på våren 2014. Det ska bli något extra! Mer om jubileet i kommande Gillettidender.

Richard Ljungqvist, åldermand

År 2014 blir Stockholms-Gillet 100 år.

Det kommer att uppmärksammas på olika sätt – seminarium, jubileumsskrift, jubileumsmiddag mm. Gilletts råd har instiftat en fond inför vårt jubileum, i första hand för att finansiera ett extra kulturstipendium jubileumsåret.

Rådet väddar därför till alla Gilletmedlemmar att stödja fonden med ett större eller mindre bidrag. Detta gör du genom att sätta in Ditt bidrag på Stockholms-Gilletts pg-konto 1381 – 3. Skriv på talongen ”Bidrag till Jubileumsfonden” samt Ditt namn.

Stöd Jubileumsfonden!

Johan Tamm: RÄDDA SKEPPSBRON!

Det politiska beslutet att bygga om Slussen förefaller vara taget. Man kanske ändå vågar hoppas att sista ordet i detta ärende ändå inte är sagt. Att Slussen behöver renoveras kanske alla kan enas om. Själva konstruktionen har minst sagt varit styvmoderligt behandlad under lång tid. Det lutar och spricker och sjunker lite här och var och delar av Slussen stängs av successivt eller är på väg att stängas av snart. En av orsakerna till att det inte "bara" blir en renovering utan en ombyggnad är att åstadkomma en sluss med nödvändig kapacitet att släppa igenom mer vatten från Mälaren till Saltsjön än vad som finns idag. Med hänsyn till att Mälarens vattennivå tydligt ökar och med hänsyn till de risker det medför för tunnelbaneresenäer är åtgärden att öka kapaciteten begriplig och säkert riktig. Det finns kanske fler argument – inte minst ekonomiska sådana – som ger fog för en radikal ombyggnad av själva Slussen i stället för en renovering.

En icke nödvändig och möjligen mindre känd följd av den tänkta ombyggnaden är politikernas strävan att inte bara släppa fram mer vatten utan också samtidigt kommersialisera Slussens inre samt öka framkomligheten för fler bilar. För att åstadkomma det senare, skall bland annat hela Skeppsbron, gatan och kajen, som löper utmed Gamla stan, rivas för att bereda plats för en 8-filig motorled i två riktningar. Det får till följd att 1600-tals-husen i Skeppsbroraden kommer att utsättas för enorma påfrestningar med sättningar och sprickbildningar, vilket i sin tur leder till krav på kostsamma grundförstärkningar från fastighetsägarna

som resultat. Biltrafiken kommer att öka betydligt vilket i sin tur leder till att det trevliga promenadstråket på kajen alternativt på trottoaren utmed de gamla husen upphör och blir ett minne blott.

Även om politikerna anser sig ha rationella skäl för att leda en motortrafikled på en av Stockholms klassiska gator så kan man undra vart alla bilar skall ta vägen när motortrafikleden tar slut och övergår i den provisoriska Strömbron. Och även om den bron också rivs och en ny, fyrdubblad Strömbro slås över vattenet så kan man undra vad som därefter skall planeras för bilarna. Skall Kungsträdgården halveras eller blir det bankpalatsen utmed Kungsträdgårdsgatan som får maka på sig när Kungsträdgårdsgatan måste breddas?

Den som minns rivningsraseriet i Klara och gropan på Hamngatan och den som känner till hur nära det var att hela Gamla Stan skulle jämnas med marken har all anledning att känna stor oro inför politikerkreativitet. Ett litet hopp om revidering av trafikplanerna skymtar dock vid horisonten. Finansieringen av ombyggnationen av Slussen och övriga förändringar kommer att kosta ofantliga pengar. Staden har inte råd att genomdriva alla planer ensam utan måste ha hjälp av staten och kringliggande kommuner. Intresset från deras sida har dock varit ljummet för att inte säga iskallt. Så kanske kan vi fortfarande tro att rivningen av Slussen begränsas och stannar vid det, om inte av andra så av rent krassa skäl.

*Johan Tamm, skrivare i
Stockholms-Gilletts råd.*

Midvintergillet planeras äga rum den 5 eller 7 mars 2013 och temat blir: Stockholmarens K. A. Wallenberg: donator, kommunalpolitiker, pådrivare.